

Współpraca Międzynarodowa

Autor : Mariusz Wójcicki

1. Potrzeba i skutki współpracy

Konieczność uczestnictwa w międzynarodowej współpracy metrologicznej podyktowana jest szeregiem ważnych względów, zwłaszcza gospodarczych, społecznych i naukowych.

Uznaną prawdą jest dziś, że współpraca międzynarodowa w zakresie metrologii przyczyniła się do rozwoju gospodarki i czyni współpracę gospodarczą bardziej efektywną, przede wszystkim mniej kosztoclonną. Organizacje międzynarodowe zajmują się metrologią naukową, przemysłową i prawną).

Metrologia naukowa obejmująca prace badawcze i rozwojowe zajmuje się:

- budową i utrzymaniem wzorców jednostek miar wielkości fizycznych,
- przekazywaniem jednostek miar,
- porównaniami wzorców oraz powiązaniem z wzorcami wyników i wskazań,
- wzajemnym uznawaniem.

Metrologia przemysłowa zajmuje się wszystkimi usługami metrologicznymi, które są związane z procesami produkcyjnymi w przemyśle i obejmuje:

- wzorcownia przyrządów pomiarowych,
- zatwierdzanie typu przyrządów pomiarowych dla producenta lub upoważnionego przedstawiciela.

Metrologia prawna obejmuje:

- określenie wymagań dla przyrządów pomiarowych w dziedzinach ważnych m.in. dla ochrony zdrowia, życia i środowiska, bezpieczeństwa, porządku prawnego, praw konsumenta,
- stworzenie infrastruktury zapewniającej sprawdzanie tych wymagań,

- nadzór nad przestrzeganiem przepisów ustawy Prawo o miarach.

Na forum metrologicznych organizacji międzynarodowych rozpatrywane i ustalane są kwestie dotyczące metrologii, która rozwija się wraz z nauką i w skali światowej wyprzedza potrzeby przemysłu, handlu, laboratoriów badawczych i wielu dziedzin życia. Całkowicie uzależniona od metrologii jest nauka. Międzynarodowe organizacje metrologiczne określają sposoby postępowania i koordynują starania państw członkowskich, aby zapewnić wzajemne zaufanie do wyników pomiarów i wystawianych certyfikatów dzięki stosowaniu wspólnych jednostek miar i wspólnych procedur pomiarowych oraz wspólnych regulacji prawnych. Podejmują działania prowadzące do wzajemnego uznawania wzorców jednostek miar oraz deklarowanego poziomu zdolności w zakresie usług metrologicznych i potwierdzenia kompetencji laboratoriów w różnych krajach.

Przynależność do międzynarodowych organizacji metrologicznych umożliwia współuczestniczenie w stanowieniu przepisów, aktywny udział we wzorcowaniach i porównaniach międzynarodowych, uczestnictwo we wspólnych programach rozwoju, doskonalenie państwowych wzorców jednostek miar oraz zgłaszanie i lobbowanie potrzeb polskiej metrologii. Sprzyja to umocnieniu pozycji gospodarki polskiej w warunkach konkurencji międzynarodowej.

2. Udział Polski w pracach międzynarodowych organizacji metrologicznych

Realizując działania zapisane m.in. w ustawie *Prawo o miarach* i *Prawo probiercze* Polska przystąpiła do:

- Konwencji Metrycznej dotyczącej utworzenia i utrzymania Międzynarodowego Biura Miar, wraz z Regulaminem i późniejszymi zmianami;
- Konwencji ustanawiającej Międzynarodową Organizację Metrologii Prawnej wraz z poprawką do ww. Konwencji 22 kwietnia 1969 r.;
- Konwencji o kontroli i cechowaniu wyrobów z metali szlachetnych;
- Memorandum o współpracy w ramach organizacji WELMEC (Europejska Współpraca w Dziedzinie Metrologii Prawnej) – obecnie jako WELMEC e.V. w formie prawnej stowarzyszenia wg prawa niemieckiego;
- Memorandum o współpracy w ramach organizacji EURAMET (Europejskie Stowarzyszenie Krajowych Instytucji Metrologicznych) - obecnie jako EURAMET e.V. w formie prawnej stowarzyszenia wg prawa niemieckiego;
- Memorandum o współpracy w ramach Międzynarodowego Stowarzyszenia Urzędów Probierczych (IAAO – *International Association of Assay Offices*) - organizacja uległa połączeniu w ramach Stałego Komitetu Konwencji o Kontroli i Cechowaniu Wyrobów z Metali Szlachetnych;

- Porozumienia o "Wzajemnym uznawaniu państwowych wzorców jednostek miar oraz świadectw wzorcowania i świadectw pomiarów wydawanych przez Krajowe Instytucje Metrologiczne", znanego jako CIPM MRA (w 1999 r.). Porozumienie składa się z dwóch części. Pierwsza dotyczy ustanowienia stopnia równoważności państwowych wzorców jednostek miar, a druga wzajemnego uznawania świadectw wzorcowania i pomiarów wydawanych przez instytucje, które uczestniczą w porozumieniu. Realizacja zobowiązań wynikających z CIPM MRA odbywa się poprzez organizowanie porównań kluczowych, uzupełniających i dwustronnych, a także przez przegląd deklarowanych przez NMI zdolności pomiarowych (CMC) i systemów zarządzania.
- Europejskiego Programu Badań Naukowych w Metrologii (*EMRP*).

Przedstawiciele GUM uczestniczą w pracach następujących metrologicznych organizacji międzynarodowych i regionalnych:

- [BIPM](#) - Bureau International des Poids et Mesures – Międzynarodowe Biuro Miar
- [OIML](#) - Organisation Internationale de Métrologie Légale – Międzynarodowa Organizacja Metrologii Prawnej
- [WELMEC e.V.](#) - European Cooperation in Legal Metrology – Europejska Współpraca w Dziedzinie Metrologii Prawnej
- [EURAMET e.V.](#) - European Association of National Metrology Institutes – Europejskie Stowarzyszenie Krajowych Instytucji Metrologicznych

3. Udział Polski w pracach międzynarodowych organizacji probierczych

Krajowe urzędy probiercze prowadzą współpracę zagraniczną w ramach trzech instytucji międzynarodowych:

[Stałego Komitetu Konwencji o Kontroli i Cechowaniu Wyrobów z Metali Szlachetnych](#), do której Polska należy od czterech lat (Konwencja została ratyfikowana przez Prezydenta RP 19 lipca 2005 r.),

[Międzynarodowego Stowarzyszenia Urzędów Probierczych](#) (wcześniej – Stowarzyszenia Europejskich Urzędów Probierczych), do którego polskie urzędy probiercze należą od 1994 roku,

[GV4 – czyli Grupy Wyszehradzkiej](#), stanowiącej od 1993 roku forum współpracy urzędów probierczych z Czech, Węgier, Słowacji i Polski.

Prowadzone są również aktywne działania w zakresie współpracy dwustronnej z państwami sąsiadującymi i wielostronnej (np. z państwami nadbałtyckimi, państwami

byłej Jugosławii) dotyczącej spraw prawnych i technicznych z dziedziny probiernictwa (np. przy uzgadnianiu wykładni orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie wzajemnego uznawania cech probierczych które – wobec braku odpowiedniej dyrektywy UE – określa podstawowe zasady w tej dziedzinie).

Metadane

Data publikacji : 30.06.2016
Data modyfikacji : 18.08.2022
[Rejestr zmian](#)

Podmiot udostępniający informację:
Główny Urząd Miar

Osoba wytwarzająca/odpowiadająca za informację:
Mariusz Wójcicki Departament Współpracy
Międzynarodowej i Analiz

Osoba udostępniająca informację:
Agnieszka Goszczyńska Redakcja Biuletynu
Informacji Publicznej GUM

Osoba modyfikującą informację:
Adam Zeberkiewicz
